

Tíðindi til føroyingar uttanlanda stuðla av tí føroysku sjómanskirkjuni.

Sama veður aftur í nátt

Danjál av Rana 27.10.2016 (08:56)

Fleiri lágtrýst á veg í ein landnyrðing fara komandi dagarnar tætt fram við Íslandi. Tilhoyrandi brúgvaløg fara framvið Føroyum av útsynningi og vestri við regni og vindi. Komandi vikuna fer kemur ein hátrýstsryggur inn yvir Føroyar av útsynningi og ger veðrið støðugari.

Í dag

Nógvi vindurin heldur fram í dag og í kvøld. Tað verður strúkur í vindi upp í skrið, 13 til 18 m/s, í hvirlunum upp í hvassan storm, 25 m/s, skýggjað og regn og hitin millum 6 og 9 stig. Seinnapartin makar hann vindin í stívt andøvs gul upp í hvassan vind av útsynningi, 10 til 15 m/s, í støðum upp í skrið, 18 m/s. Fyri tað mesta skýggjað og ælaveður, serliga seinnapartin, og hitin millum 7 og 10 stig. Í kvøld og í nátt øtlar hann vindin í strúk í vindi upp í skrið av útsynningi, 13 til 18 m/s, í hvirlunum upp í hvassan storm, 25 m/s. Framvegiðs skýggjað og ælaveður og hitin millum 4 og 8 stig.

Í morgin

Strúkur í vindi upp í skrið av vestri, 13 til 18 m/s, sum spakuliga makar vindin og seinnapartin verður andøvs gul upp í ein strúk, 8 til 13 m/s. Ælaveður, men eisini sólgloftar og hitin millum 7 og 10 stig. Um kvøldið makar hann vindin víðari og verður um náttina lot til andøvs gul av útsynningi og suðri, 2 til 7 m/s. Tað verður skýggjað, men heldur sær væntandi turt. Hitin millum 5 og 10 stig.

Leygardagin

Lot til andøvs gul av suðri, 2 til 7 m/s, sum øtlar í gul til stívt andøvs gul, 5 til 10 m/s. Skýggjað og regn meginpartin av tíðini og hitin um 10 stig.

Sunnudagin

Gul til stívt andøvs gul av suðri, 5 til 10 m/s, og skýggjað og támut við regni nógva staðni, hitin um 10 stig. Út á dagin snarar hann vindin í ein vestan og makar í lot til andøvs gul, 2 til 7 m/s. Tað slítur í, men verður framvegis skýggjað og hitin fellur til millum 5 og 8 stig.

Mánadagin

Lot til andøvs gul av suðri og útsynningi, 2 til 7 m/s, sum øtlar í gul til stívt andøvs gul, 5 til 10 m/s. Fyri tað mesta turt og sólgloftar og hitin millum 8 og 10 stig. Um náttina øtlar hann vindin í stívt andøvs gul upp í strúk í vindi av útnyrðingi, 8 til 13 m/s. Samdrigið og ælaveður og hitin millum 3 og 7 stig.

Týsdagin

Andøvs gul upp í strúk í vindi av útnyrðingi, 8 til 13 m/s. Fyri tað mesta skýggjað og ælaveður og hitin millum 4 og 8 stig.

In.fo

Heilsutrygd drálar við at góðtaka kærunevndaravgerð

Hóast Føroya Kærustovnur fyri skjótt tveimum árum síðani gav einum sjómanni viðhald í, at hann sum sosialt tryggjaður í einum øðrum norðurlandi ikki eisini skal rinda til Heilsutrygd, sigur stovnurin seg framvegis "viðgera" málið!

-Rættartryggin er snøgt sagt sett til viks hjá einum stórum tali av borgarum.

So avgjörður er Dánjal Jákup Meinertsson, maskinmeistari og næstformaður í áhugafelagnum hjá føroyingum í starvi uttanlands, Antares.

Orsøkin er, at Heilsutrygd í skjótt tvey ár hevur drálað við at góðtaka eina avgerð hjá Føroya Kærustovni.

Kærustovnurin gav í november 2014 Dánjali Jákupi Meinertsson viðhald í eini kærú um, at hann sum sosialt tryggjaður í einum øðrum norðurlandi ikki eisini skal rinda til Heilsutrygd.

Men Heilsutrygd drálar framvegis við at taka hesa avgerð til eftirtektar.

Grundgevingin er, at tey "eru ikki liðug at viðgera málið enn"!

Brot á norðurlendskan sáttmála

Dánjal Jákup Meinertsson siglur í dag við einum skipi, ið er skrásett á Malta.

Eitt skifti í 2013 og 2014 sigldi hann við einum norskum skipi undir NIS-skipanini.

Hesa tíðina var hann limur í norska Folketrygd, sum svarar til Heilsutrygd í Føroyum.

Sambært einum norðurlandskum sáttmála, sum Føroyar eru partur av, eru sjófólk úr einum øðrum norðurlandi, sum sigla undir norskum flaggi, frítikin fyri at rinda heilsugjald í heimlandinum.

Kortini hava føroyingar við norskum skipum ikki verið frítiknir til at rinda til Heilsutrygd.

-Meðan eg var í Norra, gjørði eg av at kæra hetta til føroysku myndugleikarnar sum eitt prinsippmál, greiðir Dánjal Jákup Meinertsson frá.

Nógvir aðrir føroyskir sjómenn í somu støðu hava eisini kært, men kæruskipanin viðgerð ikki sama málið fleiri ferðir. Tá avgerð er tikin, er hon galdandi fyri øll tílík mál.

300 mans í somu støðu

Í Antares verður mett, at einir 300 føroyskir sjómenn í dag av órøttum rinda dupult sosial gjøld.

-Tá vit í Antares koma út fyri slíkum prinsippmálum, kann felagið ikki kæra. Tað mugu persónarnir sjálvir gera. Felagið kann bara stuðla. So vit brúktu mítt mál fyri at fáa eina prinsippavgerð, greiðir Dánjal Jákup Meinertsson víðari frá.

Áðrenn kæran varð send Kærustovni Føroya í apríl 2014, fór drúgt samskipti fram millum Dánjal Jákup Meinertsson og umboð fyri Heilsu- og Innlendismálaráðið og Heilsutrygd.

Men hetta var alt til fánýtis.

-Embætisfólkini høvdu snøgt sagt ikki ánlsi av, hvat norðurlandski sáttmálin um sosiala trygging inniber. Ei heldur, at grein 55 í stýrisskipanarlógini ásetir, at um ein føroysk lóg gongur ímóti einum millumtjóða sáttmála, sum Føroyar eru partur av, stendur millumtjóða sáttmálin omanfyri lógina. Hetta visti eg heldur ikki um tá, men tað sum er meira áhugavert, er, at tað gjørði lögfrøðin í miðfyrisingini heldur ikki. Annars hevði málið verið avgreitt í 2013, suffar Dánjal Jákup Meinertsson. 5. mars 2014 sendi hann so kærana avstað, men fekk sum svar, at hann mátti hava eina avgerð fyri at kunna kæra.

Noktaði at rinda heilsutrygdargjald

Tveir dagar seinni boðaði hann Heilsutrygd frá, at hann ikki rindaði heilsutrygdargjald meira.

Tá fekk hann sama svárið, sum hann frammanundan hevði fingið frá einum deildarleiðara, ið vildi vera við, at norðurlandski sáttmálin um sosiala trygging ikki regulerar innlendis viðurskipti í Føroyum.

-Við hesi avgerðini í hondini kærði eg so málið til Kærustovni Føroya, sum tók avgerð 4.november 2014, har eg fekk viðhald. Tó við einum fyrivarni. Eg hevði ikki lýst míni starvsviðurskipti nóg væl, og tí fekk Heilsutrygd boð um at viðgera málið av nýggjum.

-Eg væntaði mær at frætta frá Heilsutrygd, so málið kundi fáast út av verðini, men eg hoyrði hvørki orð ella eið. Hvørja ferð eg ella kærunevndin ryktu eftir svári, lovaðu tey at koma við einum svári.

13. apríl 2015 – meira enn fimm mánaðir eftir, at kærumálið var avgreitt – fekk Dánjal Jákup Meinertsson so loksins svar frá Heilsutrygd, sum vísti, at Heilsutrygd púrusta hevði misskilt avgerðina hjá kærunevndini.

Tey hava ikki viðgjørt málið av nýggjum, men endurtaka bara upprunaligu avgerðina.

Rættleiðing frá kærustovninum

-Hetta sendi eg víðari til kærunevndina, sum síðan sendi eitt skriv til Heilsutrygd, ið rættleiddi tey, sigur Dánjal Jákup Meinertsson.

2. juni 2015 fekk hann ein spurning frá Heilsutrygd um starvsviðurskipti síni, og hetta gav honum vónir um, at tey nú umsíðir vóru farin undir at viðgera málið av nýggjum í trá við avgerðina hjá kærunevndini.

- Eg svaraði beinanvegin og trúði, at nú var gongd í. Eg hevði tá roynt at fáa kærunevndina at hjálpa mær at trýsta, men haðani varð sagt, at málið var avgreitt frá teirra síðu, og tey kundu ikki gera meira. Eg havi eisini havt samband við embætisfólk í Heilsu- og Innlendismálaráðnum, men við sama úrsliti, sigur Dánjal Jákup Meinertsson vónbrotin.

29. juni 2015 minti hann Heilsutrygd á §55 í Stýrisskipanarlógini og §5 í Heimastýrslógini, og tá byrjaði at lýsna hjá teimum, heldur hann.

-Men ikki fyrr enn 10. september 2015 lögdu tey seg fløt og geva seg undir avgerðina hjá kærunevndini. Kortini er onki hent síðani uttan tómt møsn frá bæði Heilsutrygd og Heilsu- og Innlendismálaráðnum, staðfestir Dánjal Jákup Meinertsson.

Hann hevur eisini sent alla málsviðgerðina frá mars 2013 til september 2015 til Løgtingsins Umboðsmann, men hann vildi ikki taka málið upp, tí tað var undir "viðgerð" hjá Heilsutrygd.

-Eg kenni meg standa eftir sum ein idiotur uttan nakra rættartrygd, suffar Dánjal Jákup Meinertsson enn eina ferð.

Tvåa hendur

"Sjógvur&Fólk" vendi sær í summar til Heilsu- og Innlendismálaráðið (HIMR) sum arbeiðsgevara hjá Heilsutrygd við fyrispurningi um, hví tað tekur so langa tíð at avgreiða hetta málið.

Svarið var, at Heilsumálaráðið ikki er partur í hesum máli...

-Hetta er eitt mál millum Heilsutrygd og Dánjal Jákup Meinertsson, vóru greiðu boðini, og allir spurningar hesum viðvíkjandi eiga tí at verða stílaðir til Heilsutrygd.

Samstundis gjørði HIMR greitt, at tað heldur onga viðmerking hevur til niðurstøðuna hjá kærunevndini.

Hinvegin metir HIMR, at “tað er gingin ov long tíð til at avgreiða hetta mál”, og at ráðið “hevur havt eitt samskipti við stjóran í Heilsutrygd um at fáa málið avgreitt sum skjótast”.

Frá stjóranum hevði HIMR fingið upplýst, at “málið er um at verða klárt at taka endaliga avgerð, og hendan verður eftir ætlan tikin áðrenn summarferiuna”.

At enda í svarinum frá HIMR stendur, at “HIMR fer at fylgja gongdini fyri at tryggja, at avgerð verður tikin í næstum”.

Sum eina viðmerking til hetta segði Dánjal Jákup Meinertsson ikki sørt speiskur á málinum, at hann hevur “lært at hava ein ávísan skepsis fyri tíðarsansinum hjá Heilsutrygd” og at “fyrsta dagin væl kann vera um eitt ár”.

Hvussu er og ikki, so megnaði Heilsutrygd heldur ikki at avgreiða málið fyri summarfrítíðina sum avtalað við Heilsu- og Innlendismálaráðið.

”Stutt eftir summarfrítíðina”

Í telduposti til “Sjógv&Fólk” stutt undan summarfrítíðini segði Heilsutrygd soleiðis:

“Heilsutrygd ynskir ikki at fara í dýpdina í málinum her, men kunnu boða frá, at vit framvegis arbeiða við málinum, og vænta at koma til endaliga niðurstøðu stutt eftir summarfrítíðina.

Vit harmast, at hetta hevur tikið so drúgva tíð, og skilja, um hesin borgarin og aðrir áhugaðir partar ótolnast eftir einari niðurstøðu.”

Tá stjórin í Heilsutrygd, Egil á Bø, kom aftur úr summarfrí 15. august, fregnaðust vit aftur í einum telduposti um, nær tey væntaðu at verða liðug at viðgera málið, men hann hevði ikki latið frætta frá sær, tá blaðið fór til prentingar.

Dánjal Jákup Meinertsson er farin at stúra fyri, um Heilsutrygd yvirhøvur er ført fyri at avgreiða málið, sum annars eftir hansara tykki skuldi verið rættuliga einfalt.

Hann vónar tó staðiliga, at Heilsutrygd fer at taka niðurstøðuna hjá Kærustovni Føroya til eftirtektar.

-Tað fer at gera tað móguligt hjá øllum hinum í somu støðu at søkja um frítøku frá at skula rinda til Heilsutrygd, og ístaðin fáa endurgoldið tað, sum av órøttum er kravt inn, sigur Dánjal Jákup Meinertsson at enda.

Kelda: Sjógvur&Fólk okt. 2016

Antares.fo

Sjómaður dregur Taks í rættin í eftirlønarrætu

Málið hevur prinsipiellán týðning fyri umleið 300 føroyingar, ið sigla undir norsku NIS- og NOR-skipanunum.

Eiga sjófólk, ið búgva í Føroyum, men sum sigla við norskum skipum og eru limir í norsku Folketrygd, eisini at rinda eftirløn í Føroyum?

Ja, siga Taks og Skatta- og avgjaldskærunevndin.

Nei, sigur sjómaður, sum nú dregur Taks í rættin við kravi um, at stovnurin verður dømdur til at viðurkenna, at avgerðin stríðir ímóti norðurlendsku konventiónini um sosiala trygging.

Konventiónin umfatar m.a. “ydelsir ved alderdom”, altso eftirløn.

Men partarnir eru rúkandi ósamdir um, hvussu hetta skal skiljast.

Folketrygd

Í Norra er sosiala trygdin skipað undir einum, í Folketrygd.

Limirnir - herundir føroyingar, sum sigla við norskum skipum - gjalda 8,2 % av lönini til Folketrygd og arbeiðsgevarin 14,2 %.

-Sostatt eru vit sosialt tryggjaðir har við eftirløn, arbeiðsloysisstuðuli, sjúkradagpengum osfr., staðfestir sjómaðurin, sum vil vera ónevndur.

-Sambært konventiónini er ein føroyingur, sum arbeiðir í Norra fyri ein norskan arbeiðsgevara – ella siglur við einum norskt flaggaðum skipi – umfataður av sosialu lóggávuni í Norra og ikki teirri føroysku, leggur hann aftrat.

Harvið er honum tryggjað eftirløn í Norra, og tískil eigur hann eftir hansara fatan at verða frítikin fyri at gjalda inn til eftirløn í Føroyum.

Stevnt Taks

Við hesum sum grundarlag hevur hann nú stevnt Taks við kravi um, at stovnurin verður dømdur til at viðurkenna, at eftirløn eftir eftirlønarlógini er fevnd av Nordisk Konvention om Social Sikring.

Taks hevur í svari til kærú 9. oktober í fjør gjørt honum greitt, at hann skal rinda eftirløn av útlenskari B-inntøku við teirri grundgeving, at eftirløn eftir eftirlønarlógini ikki er fevnd av Nordisk Konvention om Social Sikring.

Hesa avgerð kærði hann víðari til Skatta- og avgjaldskærunevndina, sum 31. mars í ár staðfesti avgerðina hjá Taks.

Kærunevndin ásannar, at talan er um "ydelsir ved alderdom", men at talan er ikki um "enhver lovgivning om social sikring (sociale sikringsydelsir)", sum eru treytir fyri, at eftirlønin er fevnd av konventiónini.

Kærunevndin vísir eisini á, at sambært siðvenjuni hjá ES-dómstólinum kann "en ydelse anses for en social sikringsydelse, såfremt den tildeles de berettigede uden individuel bedømmelse af personlige behov, men efter lovbestemte kriterier og forudsat, at den vedrører én af de risici, der udtrykkeligt er anført i artikel 4, stk. 1 i forordning nr. 1408/71."

Víst verður í hesum sambandi til fyra dómur hjá ES-dómstólinum í líknandi málum.

Munur á pensjón og eftirløn

Skatta- og avgjaldskærunevndin sigur víðari í niðurstøðu síni, at fólkpensjónin er eitt dømi um eina pensjón, sum er veitt eftir "lovbestemte kriterier", meðan eftirlønin eftir eftirlønarlógini er ikki veitt eftir "lovbestemte kriterier", tí hon er privat og útgoldin grundað á eina avtalu millum pensjónstakara og pensjónsfelag.

Hesum eru sjómaðurin og sakførari hansara grundleggjandi ósamdir í.

Áhugafelagið hjá føroyingum í starvi uttanlands, Antares, heldur somuleiðis, at tað ikki kann bera til, at ein lóg, ið áleggur øllum føroyingum at gjalda til egna eftirløn í Føroyum, eins og lógin um Folketrygd ger í Norra, ikki er umfatað av sosialu tryggingargreinini "ydelsir ved alderdom."

-Vit skilja tað soleiðis, at um talan er um eina "privata avtalu", er hetta nakað, sum ein persónur sjálvur tekur stig til móttvegis einum eftirlønarveitara. Her er talan um eitt lógarkrav um inngjald við lógaráseting um skatting og útgjaldsformar. Tað kann ikki vera "ein privat avtala," leggur Antares dent á.

Kærunevndin ger vart við, at tey, ið eru fevnd av eftirlønarskipan uttanlands sum partur av arbeiðssáttmála við arbeiðsgevara við heimstaði uttanlands, og har arbeiðið verður útint uttan fyri Føroyar, kunnu verða undantikin at rinda til eftirløn í Føroyum við atlit til inntøku, ið er forvunnin uttanlands.

Umsókn skal sendast til Taks, ið metir um, hvørt talan er um eftirlønarskipan, sum í nóg stóran mun tryggjar samansparara eitt nøktandi inntøkugrundarlag eftir pensjónsaldur.

Henda møguleika hevur kærarin ikki brúkt. Tí fær hann rokning frá Taks uppá manglandi eftirlønargjald fyri 2014.

Prinsipiellán týdning

Sjómaðurin heldur tó fast við, at hann sum limur í Folketrygd ikki eigur at rinda eftirløn í Føroyum.

Tí hevur hann nú stevnt Taks við kravi um, at stovnurin verður dømdur at viðrøkna hetta.

Sakførari hansara læt Føroya rætti stevningina 6. juli. Í skrivandi stund er ikki greitt, nær málið kemur fyri í rættinum.

Áhugafelagið Antares metir, at málið hevur prinsipiellán týdning fyri umleið 300 føroyingar, ið sigla við skipum undir NIS- og NOR-skipanunum.

FAKTA

Føroyar gjørdust í oktober 2005, saman við Grønlandi, partur av norðurlandsku konventiónini um sosiala trygging, sum kom í gildi í desember árið fyri.

Endamálið við konventiónini er at tryggja, at borgarar í norðurlondum kunnu ferðast frítt millum londini, uttan at vera fyri vanbýti sosialt.

Sjúkraviðgerð, sosial gjøld og sosialir ágóðar eru sostatt tryggjaðir borgarum eftir teimum reglum, sum eru ásettir í sáttmálanum.

Ein borgari úr einum norðurlandi, ið arbeiðir í einum øðrum norðurlandi, skal verða viðfarin á jøvnum fæti við borgarar í arbeiðslandinum.

Eisini tá borgarin ferðast í einum øðrum norðurlandi, tryggjar sáttmálin honum rætt til sjúkraviðgerð, heimferð og slíkt, sum hoyrir tí til, um viðkomandi verður fyri sjúku ella vanlukku.

Sambært føroysku eftirlønarlógini hevur ein persónur, sum hevur fyllt 21 ár og hevur fulla skattskyldu til Føroyar, skyldu at spara saman til egna eftirløn sambært grein 1 í eftirlønarlógini.

Persónar, sum hava B-inntøku frá starvi uttanlands, eitt nú sjómenn, verða kravdir eftir hesum eftirlønargjaldi av Taks.

Kelda: Sjógvur&Fólk okt. 2016

Antares.fo

27-10-2016 12:33

SAS í Føroyum: Vildi sleppa undan rutu við harðari kapping

Tá flogfelagið SAS hyggur eftir nýggjum farleiðum, sum felagið vil røkja, verður roynt at sleppa undan rutum, har kappingin er hörð frammanundan. Tað er orsök til, at Føroyarutan var áhugaverd. Hetta sigur stjórin hjá Travelmarket.dk við Politiken.

Ole Stouby sigur við blaðið, at SAS ikki hevur áhugu í at fara inn á eina rutu, har kappingin er somikið hørð, at neyðugt verður at brúka "Ryanair-prísir". Tí fara vit heldur ikki at uppliva ferðaseðlar fyri til dømis 149,- krónur millum Vágar og Keypmannahavn.

Ole Stouby metir, at hvørki ferðaseðlarnir hjá Atlantic Airways ella SAS fara at vera á "botn-støði", sum hann sigur, men at feløgini bæði av og á fara at hava átøk við rættiliga lágum prísnum.

Kelda: Politiken.dk

Dimma.fo

27-10-2016 09:10

Skúlanæmingar fingið egnan útróðrarbát

Sjóvinnubreytin undir Nám X-skipanini í fólkkaskúlanum í Tórshavnar kommunu hevur nú fingið egnan útróðrarbát. Nám X er tilboð til teir næmingar, sum velja at ganga í fólkkaskúla 10. skúlaár.

Sjóvinnubreytin heldur til í Eysturskúlanum, og nú altso eisini á floti, tá tað liggur fyri.

Praktiski parturin á sjónum er treytaður av, at næmingar hava atgongd til bát. Í apríl samtykti býráðið at lata 200.000 krónur til keyp av báti. Talan er um ein 27 fót glastrejbabát, sum nú er tikin í nýtslu.

Kelda: torshavn.fo

Dimma.fo

Arbeiðsloysið í Føroyum stendur í stað

Áki Bertholdsen 27.10.2016 (11:20)

Í august í ár vóru 2,8 prosent av froyingum arbeiðsleysir.

Tað vísir tann nýggjasta uppperðin hjá Hagstovuni yvir arbeiðsloysið í Føroyum.

Hetta er sama arbeiðsloysi sum tað var fyri einum ári síðani. Men munurin ímillum kynini er min kaður. Tilsamans vóru 782 froyingar arbeiðsleysir í august og tilsamans eru 43 fleiri kvinnur arbeiðsleysar, enn tað eru menn.

Í august í fjør vóru 811 fólk arbeiðsleys, men tá vóru 121 fleiri kvinnur arbeiðsleysar enn tað vóru menn. Uppgerðin hjá Hagstovuni fevnir um arbeiðsleys hjá ALS og hjá Almannastovuni.

Størst arbeiðsloysi er í aldursbólkinum 25-34 ár, har arbeiðsloysið er fýra prosent. Men her er eisini nógv størsti munur millum kynini, tí hjá kvinnum er tað 5,6 prosent, og tað er akkurat tvær ferðir so stórt sum hjá monnum í hesum aldursbólkinum, har harbeiðsloysið er 2,8 prosent.

- Minst er arbeiðsloysið hjá teim 45-54 ára gomlu har tað er 1,8 prosent og í hesum aldursbólkinum er arbeiðsloysið hjá monnum 1,4 prosent og hjá kvinnum er tað 2,3 prosent.

Tey elstu 55 - 66 ára gomlu hava sama arbeiðsloysi sum miðaltalið fyri allar aldursbólkar tilsamans.
In.fo

Óhugnaligu klovnamir eisini í Føroyum

Seinastu mánaðirnar hava óhugnaligir klovnamir loypt ræðslu á fólk um allan vesturheimin. Talan er um ræðandi sminkaðar klovnamir, ofta vápnaðir, sum ræða fólk á gøtuni. Onkustaðni sigst, at klovnamir royndu at lokka børn inn í skóg ella hús, meðan aðrastaðni eru fráboðanir um, at klovnamir hava lagt á fólk.

Nú ganga søgur um, at fólk hava sæð klovnamir í Føroyum. Fólk siga seg hava sæð onkran ílatnan sum ein av hesum klovnamir vesturi í Vágum og Løggreglan í Havn váttar eisini, at fráboðanir eru komnar úr Havnini. Løggreglan hevur tó ikki fingið fatur á nøkrum, ið hevur latið seg út á hendan hátt.

Ikki er heilt greitt, hvaðani hetta stavar, men tað tykist hava sín uppruna í USA. Onkur hevur sett tað í samband við, at ræðufilmurin IT eftir bókina hjá Stephen King verður sleptur næsta ár, men filmsfelagið vísir staðiliga aftur, at teir hava nakað við hendingarnar at gera.

In.fo

Arbeiðsloysið er nógv størst í Suðuroy

Sum vit lósu her á www.in.fo fyri eini løtu síðani, var arbeiðsloysið í Føroyum 2,8 prosent í august í ár.

Men uppgerðin hjá Hagstovuni vísir samstundis, at tað er rættiliga stórir munur á, hvussu stórt arbeiðsloysið er í ymsum pørtum í landinum

Tey økini við lægsta arbeiðsloysisinum eru Norðoyggjar og Sandoygin, har arbeiðsloysið er 1,6 prosent,

Í Eysturoy er arbeiðsloysi 1,7 prosent og í Vágum er tað 1,9 prosent. Í miðjuni er Streymoyggin, har arbeiðsloysið er 2,4 prosent í Norðstreymoy og í Suðurstreymoy er tað 3,1 prosent.

- Í bólki fyri seg er Suðuroy har arbeiðsloysið er nógv størst, nevnliga 4,9 prosent.

Hagstovan sigur, hetta seinasta árið er arbeiðsloysið minkað í øllum landinum– uttan í Suðuroy og í Streymoy sum heild.

In.fo

Óttast at rottan týnir haruna

Trupulleikin er møguliga størri, enn vit geva okkum far um, sigur Eyðfinn Magnussen.

Í samband við harukanningar sínar, hevur Eyðfinn Magnussen sett videotól upp nærindis haruholur í haganum. 14 videotól eru sett upp um alt landið.

Eyðfinn Magnussen gjørdist heldur skakkur, tá hann hugdi eftir fyrstu upptøkunum, tí á tveimum stöðum, bæði í Kollafirði og í Trongisvági, sóust rottur á skígjanum.

- Myndirnar vísa einans eitt lítið øki. At vit síggja fleiri rottur týðir upp á, at nógvar eru til. Tær eru vanliga rættiliga spjaddar, sigur Eyðfinn Magnussen.

Hann sigur, at tað ikki er so vanligt at síggja rottu í haganum.

- Hon sæst ofta í fjøru ella millum hús, har nakað av mati er at finna. Í haganum síggja vit kanska spor í kavanum um veturin. Rottan er náttardýr, men nú hava videotólini avdúka virksemi teirra.

Tað, sum Eyðfinn Magnussen óttast fyri, er at rottan skal hava oyðileggjandi virknað á harustovnin.

- Vit vita, at rottan kann gera enda á havhestaungum, sum eru væl størri enn rottan. Tí vænti eg, at hon eisini megnar at drepa ein haruunga, kanska eina vaksna haru eisini, sigur hann.

- Vit vita, at rottan hevur skaðiliga ávirkan í bjørgunum, at hon etur bæði egg og ungar. Fuglpláss eru tí ikki glað fyri rottuna, sigur Eyðfinn Magnussen, sum er bangin fyri, at tað sama kann henda við haruni.

Eyðfinn Magnussen sigur, at tað er ilt at siga, hvussu stórir trupulleikin er. Hann ivast tó ikki í, at trupulleikin var nógv størri fyrr.

- Áðrenn brennistøðirnar vóru ruskpláss og tyrvingarpláss ymsa staðni í landinum. Har var nokk av mati og tí ýddi í bæði rottum og ravn á gomlu ruskplássunum. Nú á døgum hoyra vit mest um rottur í bygðum øki, sigur hann.

Nú veturin nærkast, fer rottan væntandi at leita sær inn millum hús at leita eftir fjøði. Eyðfinn Magnussen sigur, at hann heldur ikki, at tað er ein stórir rottutrupulleiki í bygðum øki heldur.

- Eg havi eina avtalu við rottufangaran í Havn, at hann ska senda mær rottur, sum hann fangar. Hesi seinastu fimm árin havi eg fingið 140 rottur. Í Havn er tað serliga fólk, ið hava fugl, sum hava trupulleika við rottum, allarhelst tí at har er góð og lætt atgongd til mat, sigur hann.

Eyðfinn Magnussen er tó harmur um, at einki skipað arbeiði er fyri at týna rottu.

- Í løtuni er tað Búnaðarstovan, sum hevur ábyrgd av at týna rottuna, men spurningurin er, um uppgávan ikki hevði ligið betri undir Umhvørvisstovuni. Undir øllum umstøðum, so er einki samskipað

arbeiðið fyri at týna rottuna í Føroyum, ei heldur fyri at forða henni í at spjaða seg frá oyggj til oyggj, sigur Eyðfinn Magnussen. □

In.fo

Eru nú sloppin av við gamla bankabygningin

Tað er nú greitt, at gamli Bankabygningurin í Húsagøtu verður nýggj politistøð í Havn

Nógv umrøddi bankabygningurin í Húsagøtu, eru nú seldur.

Tórshavnar Býráð upplýsir, at í dag hevur figgjarnevndin hjá danska Fólkatínginginum góðkent avtaluna ímillum Tórshavnar kommunu og Bygningisstýrelsen um bankabygningin, umframt grannaognina, og framyvir skal tað vera nýggj politistøð.

Tað var á heysti 2014, at løgreglan í Føroyum vendi sær til kommununa, tí løgregluni tørvaði nýggj høli. Løgreglan var áhugað í bygninginum við Húsagøtu, tí bygningurin liggur væl fyri til teirra virksemsi, sigur Býráðið.

Tórshavnar kommuna yvirtók bygningin frá BankNordik 31. mars í ár fyri 40 milliónir krónur. Og nú hevur Tórshavnar kommuna so selt bygningin, umframt grannaognina, sum er 665 fermetrar, til Bygningisstýrelsen fyri 41,5 milliónir krónur.

Bygningisstýrelsen yvirtekur bygningin í Húsagøtu, og grannaognina 1. november.

In.fo

U17-venjarin: Hetta er á hædd við Landskrona

Føroyska U17-landsliðið hjá monnum skrivaði í gjár føroyska fótbóltssøgu, tá ið tað fyri fyrstu ferð nakrantíð eydnaðist Føroyum at spæla seg víðari úr undan-undanspælinum hjá U17-landsliðum. Við sigri ímóti Kekkia, tapi ímóti Sveis og javnleiki ímóti Luksemburg endaðu Føroyar nummar tvey í bólkinum, og harvið skulu okkara dreingir spæla í Elitumfarinum í mars 2017, har møguleiki verður at spæla seg í EM-endaspælið fyri U17-landslið.

Venjararnir, sum saman við leikarunum framdu hetta bragd, vóru Áki Johansen og Pól F. Joensen. Áki Johansen kallar hetta úrslitið hjá U17-dreingjunum fyri nakað av tí størsta, ið nakrantíð er hent í føroyskum landsliðsfótbólta.

- Tað er so stórt, at tað næstan ikki kann lýsast. Hetta er tað størsta, sum nakrantíð er hent í føroyskum ungdómsfótbólta. Úrslitið hjá okkum í hesari undankappingini er á hædd við sigurnar hjá A-landsliðnum ímóti Eysturríki í Landskrona í 1990 og nýligu sigurnar ímóti Grikkalandi, sigur Áki Johansen við in.fo.

- Hetta úrslitið er kollveltandi fyri okkum. Vit hava verið við í nógv ár eftirhondini. Vit hava ikki eingongd verið nær við áður at spæla okkum víðari til síðstu undankappingina í U17-landsliðsfótbólta, men nú hava vit brotið hendan ísin. Nú kunnu vit koma enn longri uttan at skula hugsa, at tað kanska ikki letur seg gera. Hetta eigur eisini at vera ein kickstartari fyri føroyskan ungdómsfótbólt yvirhøvur, leggur Áki Johansen afturat.

Sum tað er sæð við føroyska A-landsliðnum, so kunnu óvæntaðir sigrar hava sera jaliga ávirkan á plasingina hjá Føroyum á koeffisientlistanum, sum UEFA og FIFA ganga eftir.

- Okkara úrslit merkir eisini, at Føroyar helst flúgva upp á koeffisientlistanum hjá UEFA fyri U17-landslið. Við tíðini hava vit møguleikan at enda í bólki við londum, sum vit í nógv størri mun hava møguleika at vinna ímóti, sigur Áki Johansen at enda.

Áki Johansen og Pól F. Joensen hava verið venjarar hjá U17-landsliðnum í átta ár, og nú eydnaðist tað loksins at fáa liðið víðari úr undan-undankappingini, sum liðið hevur tikið lut í øll hesi árin. Hjartaliga til lukku við tí!

In.fo

Skulu gjalda fyri at sleppa at parkera í Havn

Áki Bertholdsen 27.10.2016 (22:00)

Tórshavnar Býráð vil nú fáa heimild til at krevja gjald frá bilum, sum parkera ymsastaðni í Havn.

Men býráðið kann ikki seta eina slíka skipan í verk av sínum eitingum, tí áðrenn kommunan kann krevja gjald fyri at lata bilar sleppa at parkera, má Løgtingið samtykkja tað

Sostatt hevur býráðið nú samtykt at beita Kommunufelagið á Landsstýrið um at fáa heimild til at krevja gjald frá bilum, sum parkera ymsastaðni í Havn.

Og tað tað er alt, sum bendir á, at Kommunufelagið fer at taka áheitanina frá Tórshavnar Býráð til eftirtektar, tí borgarstjórin í Havn, Heðin Mortensen, er eisini formaður í Kommunufelagnum, so tað skuldi verið lagamanni.

Tað er ikki allastaðni í Havn, at ætlanin er at krevja pengar fyri at lata bilar parkera, tí tað verður fyrst og fremst hugsað um parkeringsplássini í miðbýnum. Men akkurát hvar gjaldsparkering skal setast í verk, er ikki ásett enn.

Býráðið ásannar, at avbjóðingarnar við parkeringsplássum í miðbýnum, eru stórar. Tørvurin á parkeringsplássum veksur alsamt, men tað er dýrt at gera fleiri parkeringspláss.

Tí staðfestir býráðið, at tey hava bráðneyðugan tørv á at sleppa at krevja pengar frá bilum fyri at parkera, fyri at fáa inntøkur til at gera fleiri parkeringspláss fyri.

Tey halda eisini, at skulu bilarnir rinda fyri at gjalda í miðbýnum, fara bilarnir at standa styttri parkeraðir og so verður lættari at fáa parkeringspláss.

Tey halda somuleiðis, at tað kann venja fólk til at brúka almennu ferðsluna meiri, ella at ganga, ella súkkla, og tað er gott fyri umhvørvið.

Í Tórshavnar Býráði halda tey sostatt, at tað skal verða ein sjálvsagdur rættur hjá kommununi, at seta gjaldsparkering í verk fyri at kunna stýra ferðsluni, og fyri at fáa størri nytta burtur úr teimum parkeringsplássum, sum eru.

In.fo

Ársins ungi spælari 2016

Fríggjakvøldið verður “Ársins spælari” tiltakið hjá Miðlahúsinum, Rás2 og Fótboldtssambandinum. Allar atkvøðurnar eru nú komnar inn. Tí er greitt hvørji eru í uppskoti.

Sendingin verður send beinleiðis av Hotel Føroyum fríggjakvøldið klokkan 19. Heiðrast skulu Ársins-spælari, ungi spælari, venjari, málverji, verjuspælari, miðvallari, áleypari, dómari og somuleiðis verður ársins lið sett. Tiltakið er alment.

Í VikuskiftisSosialinum bleiv kunngjørt hvørjir spælari eru í uppskoti til ársins ungi spælari. Hetta eru teir trýggir spælarnir, sum hava fingið flest atkvøður. Teir eru nevndir í alfabetiskari raðfylgju:

Ársins ungi spælari:

Hørður Askham, B36

Jákup B. Andreasen, KÍ

Jóannes Bjartalíð, KÍ

Ársins ungi spælari:

Ásla Johannesen, B36

Evy á Lakjuni, KÍ

Milja Simonsen, HB

In.fo

Ársins spælari 2016

Fríggjakvøldið verður “Ársins spælari” tiltakið hjá Miðlahúsinum, Rás2 og Fótbóltssambandinum. Allar atkvøðurnar eru nú komnar inn. Tí er greitt hvørji eru í uppskoti.

Sendingin verður send beinleiðis av Hotel Føroyum fríggjakvøldið klokkan 19. Heiðrast skulu Ársins-spælari, ungi spælari, venjari, málverji, verjuspælari, miðvallari, áleypari, dómari og somuleiðis verður ársins lið sett. Tiltakið er alment.

Í VikuskiftisSosialinum bleiv kunngjørt hvørjir spælara eru í uppskoti til ársins spælari. Hetta eru teir trýggir spælarnir, sum hava fingið flest atkvøður. Teir eru nevndir í alfabetiskari raðfylgju:

Ársins spælari:

Andreas Lava Olsen, Víkingur
Páll A. Klettskarð, KÍ
Sølvi Vatnhamar, Víkingur

Ársins spælari:

Ansy Sevdal, EB/S/Skála
Milja Simonsen, HB
Rannvá B. Andreasen, KÍ
In.fo

Skulu rinda tað sama í skatti næsta ár

Býráðið í Runavíkar kommunu hevur nú samtykt fíggarætlanina fyri næsta ár. Skattaprosentið verður 22 prosent og barnafrádrátturin verður 5.000 krónur fyri hvørt barnið og tað er alt akkurat tað sama sum í ár.

Annars verða inntøkurnar hjá Runavíkar kommunu 183,5 milliónir krónur næsta ár, og raksturin verður 142,5 milliónir

Næsta ár skulu 39,9 milliónir krónur brúkast til íløgur. Av tí sama er neyðugt at lána 15,4 milliónir næsta ár at fígga íløgurnar, men samstundis er sett út í kortið, at kommunan skal rinda 10 milliónir aftur í avdráttum.

Raksturin er øktur góðar 4,5 milliónir næsta ár, og tað er 3,2 prosent hægri enn í ár.

- Vøksturin er íkomin av víðkanini á forskúla- og frítíðaransingarøkinum, eldraøkinum. lækking av foreldragjaldi til vøggustovur, eykatúri á bussleiðini ímillum Skála og Runavík, lønarhækking, nýggjum starvi og prístalsvøkstri, sigur Torbjørn Jacobsen, borgarstjóri, í fráboðan í kvøld.

Nógv størsta íløgan næsta ár verður havnarútbyggingin á Høgabóli, sum fer við næstan helvtini av íløgukarminum, ella 15 milliónum krónum næsta ár.

Annars eru 5,5 milliónir settar av til útstykingar fyra milliónir eru settar av til spillvatn og tvær milliónir eru settar av til svimjihyl.

In.fo

Markið millum trúgv og vísindi

Pallborðsfundur um trúgv og vísindi verður í Føroyahúsinum týskvøldið 1. november kl. 19.30

Pallborðsfundurin er ókeypis. Høvi er at byrja kvøldið við ræstum fiski, sum Føroyahúsið borðreiðir við kl. 17.30.

Pallborðsluttakarar

- Arni Zachariassen, bachelor í gudfrøði frá University of Aberdeen. Aktivur kjakari, bloggari og skribentur. Ein av stovnarunum av felagskapinum Dialogos.
- Anfinn Joensen, cand.scient í biokemi frá Københavns Universitet. Adjunktur í kemi, biologi og bioteknologi á Stenhus Gymnasium í Holbæk.
- Herman Christiansen, cand.mag í søgu og heimspeki frá Københavns Universitet. Freelance blaðmaður hjá Kristeligt Dagblad. Ein av stigtakarunum til Humanistafelag Føroya
- Fundarstjóri: Katrin Petersen, journalistur og verkætlanarleiðari hjá Vakstrarætlan Sandoy.

Markið millum trúgv og vísindi

Hvar gongur markið millum trúgv og vísindi. Henda spurning hava lærd fólk kjakast og skift orð um síðan antikkina.

Við trúbótini, upplýsingartíðini og serliga nú á okkara døgum er gloppið millum trúgv og vísindi vorðið størri. Fakfólk innan ymiskar vísindagreinar hava kjakast um, hvussu viðurskiftini millum trúgv og vísindi eiga at skiljast.

Í høvuðsheitum kann sigast, at trý grundsjónarmið eru innan hetta økið – nevniliga:

- Trúgv og vísindi kunnu ikki sameinast!
- Trúgv og vísindi hoyra til hvør sítt øki!
- Trúgv og vísindi eiga at samskifta hvør við aðra!

Hesar triggjar yvirskriftirnar lýsa sjálvsagt ikki alt hetta økið, ið fevnir nógv breiðari. Á pallborðsfundinum 1. november verður høvi at hoyra meira um, hvat teir triggir pallborðsluttakararnir standa fyri, og hvussu teir síggja sjónarmiðini hjá hvørjum øðrum. Høvi verður eisini at seta lutakarunum spurningar innan umrøddað økið.

Sankta Ólavs kirkjuliðskipar fyri.

In.fo

Andakt

Sál mín tystir eftir Gudi

Gud mín, eftir tær sál mín tystir – sál mín ei víkur frá tær.

Sálmur 63, 2 og 9.

Sál mín – tað eri eg sjálvur, tað innasta í mær, sum ger, at eg eri eg. Sál mín, mítt hjarta er mítt aðalmerki, tað í mær, sum leingist eftir nøkrum, sum eg ikki ná. Eg eri eitt menniskja, ikki eitt dýr; tí dugi eg at skina á illum og góðum, og tí haldi eg saman hendur og líti meg í hansara hendur, sum er størri enn eg.

Summi hugsa als ikki um sál sína; tey royna at billa sær inn, at alt tos um sálina er nakað tvætl. Men tað kemur ikki av ongum, at á einum ella øðrum máli merkir orðið, sum nýtt verður um sálina "tann bylgjandi sjógvurin." Ófriðurin verður ikki tamdur í eini handavending. Summi látast, at tað er í lagi, men ongin veit betur enn tey sjálvi, at tað er lygn. Tey eru bangin og hava ikki hóming av, hvat tey skulu gera. "Sál mín, hvíl teg nú!" siga tey, uttan at tað á nakran hátt hjálpir í "bylgjandi sjónum."

"Gud, sál mín tystir eftir tær." Hygg sannleikan í eyguni. Tað er fyrsta treytin fyri at kunna fáa hjálp. Gevst við hasi býttu flýggjanini frá veruleikanum. Gerst sannfórður um, at tú livir undir ábyrgd, og at tú onki viðurlag kanst geva fyri sál tína! Tómlleikin og óttin stava frá, at tú ert ein skuldari, sum ein dag skal gera roknskapin upp við Gud. Hvussu fer at gangast?

"Sál mín ei víkur frá tær." Soleiðis talar trúgvinn. Hon hyggur ikki í allar ættir eftir hjálp, men fer beina leið til Guds. Hon biður ikki vitið um loyvi, men brýtur sær veg, tí Jesus Kristus hevur sagt: "Bankið uppá, so verður latið upp fyri tykkum!" Eftir orðum hansara vendir trúgvinn sær til Guds og biður um frelsu.

Vanrøk ikki sál tína! Eisini fyri teg er friður at fáa, um tú vilt byrja at ganga trúarinnar veg. Játtá, at sál tín tystir eftir Gudi! Játtá, at tú vilt halda teg nær Gudi – kosta, hvat tað kosta vil.
sunnudagsblaðið

Bulgarske leva	380,23
Brasilianske real	216,46
Canadiske dollar	508,79
Schweizerfranc	686,12
Kinesiske renminbi.yuan	100,41
Tjekkiske koruna	27,520
Euro	743,76
Britiske pund	833,57
Hong Kong dollar	87,76
Kuna	99,14
Ungarske forint	2,4040
Israelske new shekel	177,08
Indiske rupees	10,170
Japanske yen	6,4960
Mexicanske peso	36,300
Norske kroner	82,74
Newzealandske dollar	485,91
Polske zloty	171,69
Russiske rubel	10,820
Svenske kroner	75,73
Singapore dollar	488,54
Thailandske baht	19,390
Tyrkiske lira	219,34
US dollar	680,63
Sydafrikanske rand	49,020

Danskebank.dk

Andlát

Erna Debes Mackay Djurhuus, ættað úr Tórshavn, andaðist í heiminum í Oslo mánadagin 17. oktober, 77 ára gomul.
